

Управління культури Тернопільської
обласної державної адміністрації
Обласна універсальна наукова бібліотека

Науково-
методичний
відділ

Професійне досьє бібліотекаря

Інформаційний
бюлетень № 1 (4)

Тернопіль – 2003

Упорядник	Польова Г.І., завідувач НМВ
Редактор	Моліцька Г.С., заступник директора з наукової роботи
Комп'ютерний набір	Куш О.О., головний методист НМВ
	Філюк С.Т., провідний методист НМВ
Комп'ютерна верстка	Філюк С.Т., провідний методист НМВ
Відповідальний за випуск	Вітенко В.І., директор ОУНБ

інформаційні ресурси: формування і розвиток» // Бібліотечний вісник. – 1999. - № 6. – С. 14-28.

Сенченко М. В єдиному інформаційному просторі: [Книжкова палата України] // Українська культура. – 2001. – № 11-12. – С. 12-13.

Яценко О. Система інформаційного забезпечення бібліографічної діяльності // Вісник Книжкової палати. – 1999. - № 10. – С. 23-27.

Комплектування фонду

Абгарян А. Комплектование делает ставку на глобальную сеть: Интернет [О работе Кировоградской ОУНБ им. Д.И.Чижевского] // Библиотека. – 2000. - № 6. – С. 26-28.

Барчук Ж. Новітні технології комплектування та використання територіальних патентних фондів України // Бібліотечний вісник. – 2000. - № 4.– С. 6-12.

Філюк С.Т., провідний методист НМБ

Указ Президента України

Про відзначення державними нагородами України з нагоди Міжнародного дня прав жінок і миру

За вагомі трудові здобутки, особистий внесок у примноження матеріальних і духовних надбань, активну громадську діяльність постановляю:

Присвоїти почесне звання

«Заслужений працівник культури України»

Максимович Вірі Володимирівні – завідувачеві Микулинецької міської бібліотеки, Тернопільська область

м. Київ,
5 березня 2003 року

Президент України
Л.Кучма

Преса і бібліотека

(Інформаційна довідка за матеріалами преси)

Важливим чинником утвердження соціальної ролі публічних бібліотек, престижу бібліотечної професії, привернення уваги влади і місцевих громад до проблем бібліотечної галузі, є співпраця бібліотек і засобів масової інформації (ЗМІ). Крім того, бібліотекарі використовують ЗМІ для оперативного інформування користувачів бібліотек про бібліотечні послуги та інформаційні ресурси.

Моніторинг за темою «Преса і бібліотека» показує, що за період 2000-2002 роки централізовані бібліотечні системи розкривали перед широким читацьким загалом зміст своєї діяльності. Кількість публікацій у засобах друкованої інформації районного і обласного значення від десяти і понад сто (Заліщицька ЦБС – 140). Можна допустити, що приблизно один раз в місяць бібліотекарі вміщували свої матеріали в місцевих періодичних виданнях.

Діапазон пропонованих тем достатньо широкий: значення бібліотеки для місцевої громади (Кременецька, Козівська, Гусятинська, Заліщицька, Терехівська ЦБС); історія окремих книгозбірень (Шумська, Кременецька ЦБС); інформатизація галузі (Заліщицька, Гусятинська ЦБС); діяльність аматорських об'єднань (Борщівська, Козівська, Кременецька, Терехівська, Заліщицька, Тернопільська міська, Збарзька ЦБС) і т.д.

Більша частина публікацій присвячена відзначенню ювілейних дат письменників, видатних і відомих осіб України і нашого краю. Це –

Суминова О. Что мы можем в Интернет // Библиотека. – 1997. - № 12. – С. 39-40.

Філіппова Л. Питання змісту бібліотечних веб-сайтів в Інтернеті // Бібліотечна планета. – 2001. - № 3. – С. 12-15.

Шарон Т., Франк А. Электронные библиотеки в Интернете // Библиотека в эпоху перемен: Информационный сборник (Дайджест). – Вып. 2 (4). – М., 2002.- С. 141-146.

Электронные библиотеки в Интернет // Михнова И.Б. Библиотека как информационный центр для населения: проблемы и их решения. – М., 2000. – С. 52-53.

Электронные библиотеки и авторское право в Интернете // Библиотека в эпоху перемен: философско-культурологические и информационные аспекты: Информ. сборник. – Вып. 3(11). – М., 2001. – С. 71-73.

Бібліографічна діяльність

Евстегнеева Г.А. Интернет – для работы библиографа // Научные и технические библиотеки. – 2001. - № 11. – С. 23-28.

Курас І. Інформатизація та бібліотеки України // Бібліотечний вісник. - 1999. - № 6. – С. 11-13.

Міжнародна наукова конференція «Бібліотечно-

підвищенню професійного рівня бібліотекарів // Вісник Книжкової палати. – 2001. - № 2. – С. 17-19.

Моисеева С. Совместные проекты как вариант решения проблемы: [Интернет] // Библиотека. – 2002. - № 10. – С. 39-41.

Панков А.Б. Библиотечно-информационный сервер Интернет – проблемы реализации // Научные и технические библиотеки. – 1998. – № 2. – С. 86-88.

Сенченко М. Стратегічний план інформатизації бібліотек України до 2005 року // Вісник Книжкової палати. – 1997. - № 6. – С. 33-6.

Создание российского центра, подобного OCLC: первые шаги Интернет как средство интеграции информационных ресурсов: региональный аспект // Библиотека. – 2000. - №6. – С. 27-29.

Солов'яненко Д. Концепція онлайн-сервісу бібліотечного сервісу // Бібліотечний вісник. – 2002. - № 5. – С. 31-37.

Соляник А. Web-видання як об'єкти документування бібліотечних фондів // Вісник Книжкової палати. – 2002. - № 2. – С. 18-19.

Суменова О.В. Использование ресурсов Интернет в библиотеке // Научные и технические библиотеки. – 1998. - № 2. – С. 98-100.

Т.Шевченка, Л.Українки, М.Грушевського, В.Охримовича, О.Лятуринської, С.Крушельницької, Л.Костенко, Б.Харчука, В.Ярмуша, П.Медведика.

Святкові дійства включали у своїй програмі різноманітні заходи, зокрема, читацькі конференції, літературно-мистецькі вікторини, вечори-портрети і т.д.

На сторінках преси бібліотекарі області повідомляли про відзначення річниць Незалежності України, створення ОУН-УПА.

Багато уваги приділено питанням відродження духовності, звичаїв та обрядів. Для проведення таких заходів залучались місцеві творчі сили. Районна преса в рубриках, присвячених галузі культури, повідомляла про таку співпрацю. Для прикладу: Збаразька ЦБ спільно з філією ПТУ-25 провела літературно-музичний вечір «Перемога ціни не має, різні долі – вона одна»; Лановецька ЦБ разом зі школою, районним об'єднанням ВУТ ім. Т. Г. Шевченка «Просвіта» організували Шевченківське свято у с.Вербівці; бібліотека-філіал с.Піщатинці Борщівської ЦБС і будинок культури – вечір «Шевченківське слово, Шевченкова слава»; Борщівська ЦБ при підтримці школи мистецтв – вечір до 160-річчя М.Лисенка «Музика великих почуттів». Спільний захід, організований бібліотекарями і представниками видавництва «Веселка», відбувся у Бучацькій ЦБ.

Така співпраця дозволила провести бібліотечні заходи на більш високому рівні, зробити їх цікавими та змістовними для читацької аудиторії.

Варто відзначити, що майже всі бібліотеки

проінформували громадськість про акцію «Подаруй бібліотеці книгу» (Лановецька, Зборівська, Борщівська, Бучацька, Збараська, Заліщицька, Гусятинська ЦБС).

Як фактор впливу засобів друкованої інформації на процес усвідомлення спільнотою необхідності активів благочинності використали Заліщицька, Чортківська, Підволочиська ЦБС. Вони активно рекламували своїх спонсорів: політичні об'єднання, громадські організації, кандидатів у депутати, акціонерні товариства, підприємства.

Широкий резонанс у друкованих засобах інформації мали матеріали, які присвячувались Всеукраїнському дню бібліотек. Бібліотекарі Терехівської, Чортківської, Заліщицької, Лановецької, Тернопільської міської та інших централізованих бібліотечних систем зуміли розкрити суспільну значущість своєї діяльності, інтелектуальну вартість і благородну місію професії, наголосили на руйнівній силі принципу «залишкового» фінансування галузі.

Як приклад, варто відмітити тематичну сторінку «Ми прагнемо словом освятити душі» у «Галицькому віснику», присвячену діяльності Борщівської ЦБС (Галицький вісник. – 2002. – 20 верес.).

Напередодні професійного свята щирі слова доброї пам'яті, поваги, вдячності були надруковані в місцевій пресі Терехівського, Збараського, Лановецького, Кременецького районів і міста Тернополя. Про кращих із кращих розповідали публікації періодичних видань «Урядовий кур'єр», «Свобода», «Вільне життя». Зокрема, «Заплітає осінь

Гениева Е. Что такое Интернет? // Библиотека. – 1996. - № 5. – С. 44-47.

Гитер Д.М., Лавринович М.Б. Использование Интернет для эффективного доступа к электронным и традиционным источникам информации // Научные и технические библиотеки. – 1999. - № 2. – С. 37-42.

Гончаров М.В. О стратегии развития библиотечных Интернет – серверов//Научные и технические библиотеки. – 1999. - № 2. – С. 54-68.

Жабін О. Internet для читачів бібліотеки // Бібліотечний вісник. – 1997. - № 2. – С. 7-8.

Костенко Л. Використання Internet у бібліотеках // Бібліотечний вісник. – 1999. – № 2. – С. 6-10.

Костенко Л. Розвиток інформаційних технологій та Интернет у бібліотеках// Вісник Книжкової палати. – 2002. – № 1. – С.16-18.

Литвинова Н. Возьмемся за руки, друзья, чтоб не пропасть нам в Интернете!: [Информационные технологии] // Библиотека. – 2001. - № 12. – С. 20-23.

Литвинова Н. Интернет в библиотеке // Библиотековедение. – 1999. - № 4-6. – С. 40-43.

Литвинова Н.Н. Интернет: доступ к зарубежной периодике//Мир библиографии. – 2002. - № 4. – С.2-6.

Ляшенко Л. Internet-ресурси на допомогу

Закон України “Про національну програму інформатизації” від 4 лютого 1998 року № 75/98-ВР //Відомості Верховної Ради України. – 1998. – № 27-28. – С. 482-493.

Про заходи щодо розвитку національної складової глобальної інформаційної мережі Інтернет та забезпечення широкого доступу до цієї мережі в Україні: Указ Президента України від 31 лип. 2000р. № 928/2000 //Урядовий кур’єр. – 2000. – 8 серп. – С. 9.

Про порядок оприлюднення у мережі Інтернет інформації про діяльність органів виконавчої влади: Постанова Кабінету Міністрів України від 4 січ. 2002р. № 3 //Збірник урядових нормативних актів України. – 2002. - № 13. – Ст. 133.

Манифест ИФЛА об Интернете //Библиотека. – 2002. - № 9. – С. 10-11.

Барышева О.В. Угрожает ли Интернет существованию библиотеки? //Библиография. – 2002. – № 4. – С. 3-13.

Васильченко С.Л., Губарец В.В. Авторское право и Интернет //Научные и технические библиотеки. – 2000. - № 3. – С. 21-22.

срібло в її коси: Добре слово про добру людину //Свобода. – 2001. – 15 листоп. (Підволочиська ЦБС); Тернопіль: [Про роботу Заліщицької ЦБ інформує Ю.Патиківський] //Урядовий кур’єр. – 2000. – 10 черв.; Усе життя з книгою: Ентузіасти культури: Про директора Борщівської дитячої бібліотеки Б.М.Василів //Вільне життя. – 2000. – 18 листоп.; Вона подарувала багатьом крила для таланту: Вшанування річниці світлої пам’яті зав. бібліотекою ім. Ю.Словацького Т.С.Майкової у Кременецькій ЦБС //Діалог. – 2002. – 28 верес. Такі матеріали популяризують бібліотечну професію, доводять, що в літопис бібліотечної справи Тернопілля вписано численні імена фахівців.

Далекоглядною, стратегічно обдуманною, щодо використання преси для створення позитивного іміджу бібліотек, є позиція Тернопільської міської ЦБС. До святкування 25-ї річниці об’єднання в централізовану бібліотечну систему заздалегідь було опубліковано ряд статей про діяльність публічних бібліотек м. Тернополя (Денисюк Н.А. Бібліотека і читач: 25 років разом //Тернопіль вечірній. – 2002. – 10 квіт.). Це сприяло приверненню уваги міської громади і органів влади до ювілею, залученню спонсорів та гідному представленню бібліотечної галузі міста.

Бібліотекарями Лановецької, Збаразької, Гусятинської ЦБС висвітлювалась тема «Бібліотека і влада». Публікації вміщували інформацію про взаємодію у вирішенні питань організації правової освіти населення, підготовки до роботи в зимовий період, поповнення бібліотечних фондів, відзначення

ювілейних дат у культурному житті району.

Схвально те, що місцева преса розкривала бібліотечну галузь регіону в пошуках новацій, зокрема в створенні бібліотек-клубів, бібліотек-музеїв, бібліотек-центрів дозвілля (Чортківська, Заліщицька, Лановецька ЦБС), профілювання бібліотечних ресурсів (ЦБС м. Тернополя).

Результати соціологічного дослідження серед читачів, розмаїття читацьких уподобань опублікувала Товстенська бібліотека-філія Заліщицької ЦБС (Колос. – 2000. – 22 січ.). Про нові надходження книг у бібліотечні фонди бібліотекарі сповіщали через інформацію про проведені репрезентації книг. Такий матеріал домінує у місцевих газетах майже всіх районів.

Проблеми бібліотечної галузі відображені у статтях із запитальними назвами: «Чи готові ми зустріти зиму?» (Збаразька ЦБС), «Чи потрібна селу бібліотека?» (Заліщицька ЦБС); в інтерв'ю директорів Збаразької (О.Бондар) і Шумської (А.Гордовської) централізованих бібліотечних систем.

На відміну від минулих років у пресі майже зникли рубрики: «Радимо прочитати», «У світі книг», «Бібліотека інформує», «Книжкові новинки». Цьому причина – мізерне комплектування бібліотечних фондів.

Моніторинг використання преси у популяризації бібліотек та бібліотечних ресурсів показує, що є райони, де залучення засобів друкованої інформації епізодичне (Тернопільський, Підволочиський, Зборівський, Шумський, Підгаєцький).

У всіх Інтернет-центрах Гусятинщини проводяться навчання користувачів, які відбуваються за двома напрямками: засвоєння комп'ютерної грамоти та робота з Інтернет технологіями.

Відвідувачам Інтернет-центрів пропонуються рекомендаційні списки web-сайтів для різних вікових груп, категорій населення різноманітної тематики.

Розробляється довідково-інформаційний сайт «Гусятинщина».

У березні 2002 року відбулося офіційне відкриття центру ІАТР в Тернопільській обласній бібліотеці для дітей.

У 2002 році відбувся другий тур конкурсу «Інтернет для читачів публічних бібліотек» (LEAP-II), в якому перемогу отримали проекти Заліщицької та Бережанської ЦБС. За кошти гранту обладнано Інтернет-центри у трьох бібліотеках Заліщицької ЦБС (центральна бібліотека, бібліотеки-філіали с. Синьків, смт. Товсте) та центральній бібліотеці м. Бережани (Бережанська ЦБС).

21 квітня 2003 року на базі обласної бібліотеки для молоді відбудеться семінар «Реалізація проекту LEAP-III» (Інтернет для читачів публічних бібліотек) за підтримки посольства США в Україні.

Філюк С.Т., провідний методист НМВ

Інтернет-центри в бібліотеці
Рекомендаційний список

***Хроніка інформатизації
публічних бібліотек області***

Побудова відкритої інформаційної бібліотечної інфраструктури регіону, створення обласної інформаційно-бібліотечної комп'ютерної мережі, – завдання, над якими працюють обласна універсальна наукова бібліотека та ЦБС області.

З 1993 року розпочалась комп'ютеризація обласних бібліотек. Так, на базі обласної універсальної наукової бібліотеки, а згодом і в обласній бібліотеці для молоді були створені автоматизовані робочі місця для виконання технологічних процесів, пов'язаних з обліком, обробкою документів та періодики.

У 2001 році обласна універсальна наукова бібліотека та обласна бібліотека для молоді стали переможцями конкурсу проектів «Інтернет для читачів публічних бібліотек» (LEAP), оголошеного відділом преси, освіти та культури Посольства США в Україні.

Цей рік став вирішальним на шляху інформатизації для централізованих бібліотечних систем Тернопільщини. Зокрема, Гусятинська ЦБС також отримала перемогу у цьому конкурсі проектів, що дозволило їм відкрити в 2001 році Інтернет-центри в центральній бібліотеці, Копичинецькій та Хоростківській міській бібліотеках.

Бібліотекарі мають використовувати будь-який привід, щоб про них писали. Публікації можуть вміщувати актуальні проблеми фінансування, інформатизації, виконання районних програм збереження і поповнення бібліотечних фондів, соціальної незахищеності бібліотекарів.

Для створення позитивного іміджу потрібно активніше використовувати прес-релізи з описом нових бібліотечних або сервісних послуг, повідомляти про нові соціологічні дослідження серед читачів, про отримання нагород, підготовку до певної події.

Бібліотекарям важливо підтримувати у контактах з пресою постійну зацікавленість і бажання співпрацювати.

Куш О.О., головний методист НМВ

Інформаційний огляд
українських часописів за I півріччя 2002 року

Журнал «Всесвіт»

Вартий уваги, надрукований у рубриці «Література ХХ сторіччя», роман французької письменниці Марі Кардиналь «Знайти слова». В Україні цей твір друкується вперше. Це роман-крик, роман-блискавка, роман-сповідь. Усвідомлення того, що життя – чудовий радісний дар, яким би важким воно не було, через призму сприйняття важкохворої жінки.

У цьому ж випуску «Всесвіту» ми можемо прочитати три маловідомі оповідання Фрідріха Дюрренматта – знаменитого автора багатьох романів, повістей та оповідань. Як завжди, у його творах – психологічне напруження, пошуки себе, внутрішні протиріччя.

Досить цікава критична стаття Віктора Гуменюка «Європейська модерна драма як тло творчих пошуків В.Винниченка». Вже в ранній прозі Винниченка відчувається вплив імпресіонізму. Художню творчість Винниченка, передусім драматургічну, можемо трактувати як явище перехідне від раннього модернізму до авангардизму.

У третьому-четвертому номері журналу друкується роман нідерландського письменника Рохіра ван Аарде «Замах», який цікавий нам, передусім тому, що в ньому описано вбивство одного

Мікропроцесори, арифметико-логічні пристрої, пристрої ввідні-вивідні. Друкарські пристрої (принтери)дисплеї, плоттери, сканери.

*Боднарець Н.В., завідувач відділу
обробки літератури
та організації каталогів*

- 32.973.26 Мікро ЕОМ. Персональні комп'ютери. Під індексом 32.973.26 збирається також література про мікрокалькулятори.
- 32.973.26-018 Програмування для мікро ЕОМ. Математичне програмування, теорія програмування див. 22.18.
- 32.973.26-18.1 Мови програмування
- 32.973.26-018.2 Програмне забезпечення. Системне програмне забезпечення, системне програмування, операційні системи і програми-оболочки (VS-DOS, UNIX, Norton Commander та ін.), обслуговуючі програми (утіліти). Прикладне програмне забезпечення: електронні таблиці (Excel, Lotus 1-2-3 та ін.). системи управління базами даних: Dbase, FoxPro, Paradox та ін., текстові процесори Word, Лексикон, та ін. Комп'ютерні віруси. Захист програм і даних. Комп'ютерні ігри див. 77.056
- 32.973.26-02 Проектування. Архітектура мікро ЕОМ.
- 32.973.26-03 Елементи і вузли мікро ЕОМ.

з лідерів українського націоналізму Степана Бандери агентом КДБ Богданом Сташинським. Однак наголос автор роману ставить на фігурі ката, точно змальовує психологічний портрет вбивці. Сліди Богдана Сташинського загубилися в Аргентині. Імена та характери героїв книжки змінені.

Також є цікавою добірка віршів індонезійського поета Субагіо Састровардойо (дебют у «Всесвіті»). Субагіо писав: «Поезія – вираження всіх намірів та бажань особистості... це філософія пізнання мистецтва».

Окремо хочеться зупинитися на рубриці «Скарбниця». Тут надруковано афоризми чудового французького письменника ХІХ ст. Жуля Ренара під назвою «Думки». Сам Ренар писав: «Мені щойно прийшла ідея об'єднати мої записи в один том по розділах: «чоловік», «жінка», «коханці», «місто», «село», «море», «поет», «Бог», «політика» і т. д.».

Ось деякі вислови:

- «Серце жінки – як кісточка персика. Ти кусаєш його на весь рот і раптом ламаєш собі зуби»;
 - «Ніколи не цілуй жінці руку, щоб не проковтнути каблучку»;
 - «Зморшки – це закарбовані усмішки»;
 - «Не обов'язково жити, але обов'язково жити щасливо»;
 - «Сім'я? Це вимушений союз кількох людей, які живуть під одним дахом і терпіти не можуть один одного»;
 - «Його душа обросла червцем»;
- Ще в цьому номері, в рубриці «Київ і світ» –

вислови зарубіжних письменників про Київ.

На закінчення номера – початок детектива Єжи Северського «П'ять разів убивство», який буде друкуватись до кінця року.

I, нарешті, п'ятий-шостий номер журналу, який присвячений творчості відомого англійського письменника-модерніста Джеймса-Джойса (з нагоди 120-річного ювілею). Тут представлено декілька оповідань митця з його збірки «Дублінці». У цьому ж номері дві критичних статті про творчість письменника. Перша – Елен Гончаренко «Читач написів» та Наталі Висоцької «Нові образи джойсознавства». Як пише Гончаренко, Джойс дочекався сталого визнання лише після своєї смерті. Дуже довго його книги залишались непрочитаними і незрозумілими. Його героїв нелегко полюбити і зрозуміти. Джойс не бажає завойовувати нас, але ми повинні завойовувати його, вважають літературні критики.

Також вартий уваги допис Світлани Рибалко «Красуні з «веселих кварталів» у мистецтві Укійо-Е». Тут ще раз піднімається тема загадкової японської жінки, яка є уособленням міфу про «азіатську жінку». Ще відомий поет Бальмонт писав:

«Японка, ты полуребенок,
Ты мотылек на лету,
Хочу вон ту, и ту, и ту,
Ты ласточка и ты котенок».

Тут розкрито образ гейші, надруковано безліч ілюстрацій та цитат відомих японських поетів.

зміни в періодизації історії і політичної карти світу. Достатньо серйозні зміни є в галузевих циклах, зокрема, в розділ «Радіоелектроніка» введений підрозділ «32.97 Обчислювальна техніка».

Звертаємо увагу бібліотекарів, які працюють над систематизацією документів, на появу нових термінів і ділень вказаного підрозділу.

32.97 Обчислювальна техніка

Застосування обчислювальної техніки в окремих галузях науки і техніки див. у відповідних підрозділах класифікації. Наприклад: рішення математичних рівнянь з допомогою обчислювальних машин див. 22.193

32.973 Комп'ютери (електронно-обчислювальні машини).

32.973.202 Комп'ютерні системи і мережі. Глобальні мережі (Internet, GLASNET, Relcom та ін.), локальні мережі. Електронна пошта.

32.973.202-018.2 Програмне забезпечення комп'ютерних мереж NetWare, Norton, Administrator та ін.

32.973.202-04 Комунікаційне обладнання. Мережеві адаптери, модеми, архіваційні сервери та ін.

ББК: нові сторінки

35 років у публічних бібліотеках країн близького зарубіжжя використовується бібліотечно-бібліографічна класифікація. Роботу над таблицями ББК проводить науково-дослідницький центр розвитку ББК Російської державної бібліотеки.

Однотомне видання таблиць ББК для масових бібліотек вийшло в 1977 році, перевидання – в 1987. Пізніше були підготовлені таблиці для дитячих і шкільних бібліотек (1978 р., 1988р.), таблиці для обласних бібліотек у 4-х томах (1980-1983 рр.).

У другій половині 90-х у ББК внесені кардинальні зміни. Проведена деїдеологізація таблиць, перероблена більшість розділів суспільних наук.

В 1997 р. у видавництві «Либерея» (Москва) вийшли «Рабочие таблицы ББК для массовых библиотек». Нового українського варіанту таблиць ББК поки не підготовлено, тому ними користуються і в Україні.

Робочі таблиці включають доповнення і зміни останніх років, акумулюють методичні рекомендації, які опубліковані на сторінках журналу «Бібліотека» та інших професійних видань, а також розробки провідних спеціалістів.

В результаті, значно збагатився понятійний апарат робочих таблиць, який ввібрав в себе багатство нових тем, проблем, явищ, які відобразили

Журналу «Дніпро» – 75 років

Журнал «Дніпро» – то ціла епоха в новочасній українській літературі.

У першому-другому номері журналу, в рубриці «Поезія» – нові вірші Бориса Олійника. Знову біль і спогади про чорнобильську катастрофу, яка стала українською Хіросімою.

Біографічну розповідь відомого галицького гумориста – Євгена Дудара подано у рубриці «Проза». З притаманним йому почуттям гумору сторінка за сторінкою «пролистує» він своє «бурхливе і неспокійне» життя (продовження у № 3-4).

Варто звернути увагу на рубрику «Публіцистика». У цьому номері – початок наукового дослідження під назвою «Таємне призначення Америки». Мова йде про масонську організацію – одну з найчисельніших у світі. Орден Пошуку (така друга назва організації) був створений в Америці десь у середині XVII ст. Члени цього ордену прибули до Америки разом з першими поселенцями.

Хочеться звернути увагу на публікацію віршів Володимира Забаштанського під назвою «Покоління відходить за круг». На жаль, поет вже не дочекався виходу цієї збірки у світ. Поета не стало...

До речі, тут є вірш «Невже», присвячений Віктору Ющенку.

«Тримайтесь, витязі на верхотурі!
Вітри шаліють вже із чотирьох сторін...
Знов наш народ на волі і в зажурі,
І стогін його чути на сто гін».
(Дніпро. – 2002. – № 3-4)

Дуже цікава публікація О.Сизоненка «Не вбиваймо своїх пророків» (Книга Талантів). У ній відображено творчість О. Гончара, Д. Міщенко, Ю. Смолича, Григора Тютюнника та інших митців української літератури (Дніпро. – 2002. – №№ 3-4, 5-6).

Журнал «Київ»

У журналі «Київ» хочеться відмітити чудові вірші М. Вінграновського, більш відомого як прозаїка, нову повість А. Дімарова «Ціпоньки-ціпи». Починається повість зі слів: «Коли Катерина, ще молода і красива, побачила Грицька, який лежав свиня-свинею під тинном, то подумала: «Господи, отак упитися! Дістанеться ж комусь оце лихо! Дісталось їй».

Новий авантюрний козацький роман Юрія Логвина «Золоті копита» надруковано у номері три журналу «Київ» (закінчення у № 4).

У розділі «Публіцистика» – художньо-документальна повість Валентина Чемериса «Бомба для патріарха». Це надзвичайно цікава розповідь про життя та діяльність митрополита Філарета.

У № 4-5 / 02 – привітання з 80-літнім ювілеєм А. Дімарова:

лопата, носилки і тачки; куток, гуртожиток, комуналка, хрущовка, бракована шафа, окрема квартира, коли у декого з сестер уже появились внуки...» – це все етапи життя пересічної людини, таке кліше підходить будь-кому із наших сучасників.

Хочеться зупинитися на творі «Бездоріжжя» Івана Гнатюка (друга назва «Переболене і пережите»). Сталінський політв'язень ділиться із нами своїми гіркими спогадами та враженнями від поїздки до Канади. Канадійський приятель вигукує у розпачі: «Чому ти, такий хворий, приїхав до мене? Я ж не маю за що тебе поховати? », тому й читаємо спогади Гнатюка з гіркотою в серці.

У номері п'ятому-шостому – пошук-есе Романа Іваничука «Сліди на піску». Тут спогади про родину Іваничуків, де панував культ Михайла Іваничука – вуйка Романа Іваничука, який був старшиною стрілецького війська. Йому присвячено роман «Бо війна – війною» про діяльність УПА.

Варте уваги невеличке оповідання Валентина Чемериса – «Чаювання з душогубцем». У ньому йдеться про психічно хвору людину. Як пише автор «...класичний псих із начитаних інтелігентів, які, на свою біду, дошуковуються першопричин...». Автор роздумує, що краще в наш час – бути нормальною людиною, чи жити в своєму ілюзорному світі.

*Оксана Гавенко,
провідний бібліотекар
відділу абонементу*

увійшли до класиків готичної літератури. До речі, готичні новели є і в доробку Валерія Шевчука.

У четвертому номері – постмодерна мелодрама львівської письменниці Марії Кривенко «Візантійська історія», – оповідь про духовно багату, але самотню жінку та двох її чоловіків.

Журнал «Березіль»

Третій-четвертий номери подають роман Євгенії Кононенко «Зрада» (лауреат конкурсу «Коронація слова»). Сюжет нового соціально-психологічного роману не позбавлений детективної інтриги, але, в основному, це київський роман брудних буднів мегаполісу «нуворишів». Автор, яка є корінною киянкою, досліджує та порівнює сільську та міську психологію населення, зраду себе та свого покликання заради вирішення «квартирного питання».

У цьому ж номері журналу – публіцистичний роздум Наталі Околітенко «Доля України».

Хочеться відзначити добірку віршів Атени Пашко – голови Всеукраїнської організації «Союзу українок». Після смерті чоловіка – В'ячеслава Чорновола, створила благодійний фонд його імені. Інженер-хімік за фахом, вона усе життя писала вірші. У 1989 році з'являється книжка поезій у США – «На перехрестях», у 1994 році – збірка поезій «Вірую».

У першому-другому номері надрукована нова повість Ю. Мушкетика «Лист із молодості». Повість про життя простої «маленької людини»: «Гай що згадувати – міркує старий Ярмо, – гвинтівка, коса,

«Дімаров схожий на свої твори. А його твори – на нього. Справді рідкісне гармонійне поєднання».

У шостому номері журналу – продовження автобіографічної оповіді-есе Валерія Шевчука «На березі часу».

Журнал «Вітчизна»

У першому-другому номері розпочинається публікація повісті-фантазії «Заклятий скарб» (автор – Пудій Володимир). Вовкулаки, перевертні, домовики – усе це для любителя фантастичного жанру.

Вірші Богдана-Ігоря Антонича надруковано у рубриці «XX сторіччя української поезії». Народився в 1909 році на Лемківщині, відомий як поет, прозаїк, літературний критик. Його твори вийшли друком у Канаді.

У № 3-4 – критична стаття Оксани Кузьменко «Художня інтерпретація дійсності в поезіях В. Голобородька та В. Стуса». До речі, Голобородько – молодий талановитий поет з Луганщини, творчість якого тісно переплелася із творчістю Стуса.

У п'ятому-шостому номері – початок сучасного кримінального роману Василя Сичевського «У кожного своє пекло». Дія роману відбувається у наші дні – наркотики, «братки», «розборки», кримінальні угруповання – всі ознаки нашого неспокоїного і складного життя.

У рубриці «XX сторіччя української поезії» – творчість ще одного чудового українського поета – Євгена Плужника (1898-1936), якого за

сфабрикованою справою було засуджено до розстрілу. Є. Плужник помер від гострої форми туберкульозу 2 лютого 1936 року.

Журнал «Дзвін»

У першому-другому номері журналу друкується роман Петра Карманського «Кільця рожі». У ньому відомий поет і публіцист постає в іпостасі прозаїка. У романі йдеться про історію виникнення та поразки ЗУНР, яка подається очима безпосереднього свідка та учасника боротьби за українську державність на теренах Галичини.

Третій номер подає твір Романа Іваничука «Космацький гердан», що відтворює героїчну боротьбу УПА на Гуцульщині.

Варта уваги розповідь Валентина Чемериса про трагічну посмертну долю кошового отамана Запорізької Січі Івана Сірка – «Сторожова могила».

Хочеться звернути увагу на четвертий номер журналу, де опубліковано ряд творів прозаїків малого жанру: Ніни Бічуї, Василя Габора, Юрія Винничука, Володимира Яворівського, Богдана Чепурка та ін.

У цьому ж номері – есе Ігоря Горгули «Ти – син божий», у якому проаналізовано писемні джерела, що засвідчують: прихід месії очікували не лише біблійні євреї, а всі народи світу.

Журнал «Сучасність»

Головний редактор журналу «Сучасність» – Ігор Римарук, лауреат премії ім. Т.Г.Шевченка 2002 року

(книга «Діва Обида»).

У другому номері надруковано роман Василя Шкляра «Елементал», гран-прі конкурсу «Коронація слова» найкращий роман 2001 року.

Дія роману відбувається в Чечні. Події змальовано у формі вражень представника Міжнародного Червоного хреста. Роман натуралістичний і песимістичний, у дусі сучасності: «Я знав, що життя тепер паскудне, але все-таки думав, що воно тече і змінюється, і раптом побачив, що ні – це суцільне болото без просвітку й звуку...»; «Київ... зависав у березневій сльоті чужий і похмурий, він був пісний і байдужий, цей Київ і вітав мене простягнутими руками жебраків».

П'ятий-шостий номер «Сучасності» вміщає новий роман Валерія Шевчука «Книга історій» (інтелектуальний роман). Дія роману відбувається в чоловічому монастирі, розташованому недалеко від Кам'янця-Подільського, у 1770 році. Колоритно змальовано життя монахів, їх побут, будні та свята служителів Господніх.

У цьому ж номері опубліковано дуже цікаве дослідження Ігоря Качуровського під назвою «Готична література та її жанри». Мова йде про виникнення готичного роману як жанру в другій половині XVIII ст. Розвиток сюжету твору, названого також «романом жахів», триває і в роки розвитку романтизму, прямує крізь творчість реалістів, імпресіоністів, символістів і експресіоністів. Типовий представник цього жанру – Брем Стокер «Дракула», Гоган, Вашингтон Ірвінг «Легенда Сонної Долини», Олексій Толстой «Сім'я вурдалаків» та ін. Ці автори